EURÓPSKA
KOMISIA

VYSOKÁ PREDSTAVITEĽKA
EURÓPSKEJ ÚNIE PRE
ZAHRANIČNÉ VECI
A BEZPEČNOSTNÚ POLITIKU

V Bruseli 6. 2. 2015
JOIN(2015) 2 final

SPOLOČNÉ OZNÁMENIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Prvky regionálnej stratégie EÚ pre Sýriu a Irak, ako aj pre hrozbu, ktorú predstavuje Dá'iš

PRVKY REGIONÁLNEJ STRATÉGIE EÚ PRE SÝRIU A IRAK, AKO AJ PRE HROZBU, KTORÚ PREDSTAVUJE DÁ'IŠ

Zhrnutie

Rada pre zahraničné veci 20. októbra 2014 vyjadrila odhodlanie EÚ riešiť komplexným a koordinovaným spôsobom krízu v Sýrii a Iraku a hrozbu, ktorú predstavuje Dá'iš[1]. Vyzvala preto vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku/podpredsedníčku Európskej komisie, aby vypracovala komplexnú regionálnu stratégiu EÚ.

Cieľom tohto spoločného oznámenia je načrtnúť opatrenia, ktoré EÚ a jej členské štáty prijmú, aby pomohli obnoviť mier a bezpečnosť v Sýrii a Iraku. Tieto opatrenia vychádzajú z hĺbkovej analýzy situácie v oboch krajinách a z faktorov, ktoré prispeli k súčasným krízam, ako je napríklad represívny diktátorský režim, ozbrojené konflikty, skorumpovaná správa vecí verejných, ktorá umožňuje vylúčenie niektorých skupín obyvateľstva, porušovanie ľudských práv, sektárske rozpory, pocit niektorých skupín sunitského obyvateľstva, že ich práva sú obmedzované, ako aj napätie medzi regionálnymi mocnosťami, ktoré má nepriaznivý vplyv na vnútorné záležitosti Sýrie a Iraku.

Reakcia EÚ, ktorá je načrtnutá v tomto oznámení, stavia na existujúcich analýzach a stratégiách[2] a jej cieľom je:

- *identifikovať záujmy EÚ a vymedziť príspevok EÚ k širšiemu medzinárodnému úsiliu zameranému na dosiahnutie trvalého mieru a bezpečnosti v Sýrii, Iraku a širšom regióne, ako aj čeliť hrozbe, ktorú predstavuje Dá'iš,*
- *dosiahnuť komplementárnosť medzi opatreniami EÚ a jej členských štátov prostredníctvom spoločnej zodpovednosti za stratégiu a identifikácie spoločných cieľov,*
- *preskúmať spoločné prvky kríz v Iraku a Sýrii (najmä teroristickú hrozbu a vážne humanitárne dôsledky, ktoré tieto krízy vyvolali), ako aj ich špecifiká,*
- *nabádať krajiny tohto regiónu, aby prijali osobitnú zodpovednosť za ukončenie kríz a riešenie násilného extrémizmu zo strany Dá'iš a iných teroristických skupín, ktorý v prvom rade ohrozuje tieto krajiny, a poskytovať im pritom primeranú podporu zo strany EÚ,*
- *pripustiť inherentné obmedzenia bezpečnostných a protiteroristických zásahov – napriek skutočnosti, že v krátkodobom horizonte bude možno nutný vojenský zásah. V reakcii EÚ sa preto kladie dôraz na potrebu nepretržitej a komplexnej účasti na riešení základnej dynamiky konfliktu prostredníctvom diplomatickej angažovanosti a dlhodobej podpory politických reforiem, sociálno-ekonomického rozvoja a zmierenia etnických a náboženských skupín.*

[1] Tzv. Islamský štát v Iraku a Levante, ktorého skratka v arabčine je Dá'iš.

[2] Oznámenie JOIN(2013) 22 z 24. júna 2013 „*Smerom ku komplexnému prístupu EÚ ku kríze v Sýrii*" a *stratégia EÚ týkajúca sa boja proti terorizmu a problematiky zahraničných bojovníkov* prijatá Radou pre zahraničné veci 20. októbra 2014, dokument Rady č. 14451/14.

Opatrenia uvedené v tomto spoločnom oznámení sa navzájom umocňujú, a preto sa musia vykonávať viac-menej súbežne. Podrobné poradie dôležitosti jednotlivých navrhovaných opatrení bude potrebné určiť priebežne počas vykonávania tejto stratégie, keďže EÚ musí reagovať na meniacu sa situáciu v daných krajinách a usilovať sa o komplementárnosť s opatreniami medzinárodného spoločenstva.

Na dosiahnutie svojich cieľov a zabezpečenie účinnosti svojej reakcie musí EÚ zaistiť udržateľné a predvídateľné financovanie zodpovedajúce bezprecedentnej úrovni potrieb v tomto regióne. Komisia preto navrhuje poskytnúť na roky 2015 a 2016 z rozpočtu EÚ balík pomoci vo výške 1 miliardy EUR. Podrobnosti tohto návrhu sú uvedené vo finančnom výkaze, ktorý je pripojený k tomuto oznámeniu.

1 – KONTEXT

Potreba komplexného politického rámca EÚ pre Sýriu a Irak

Blízky východ v súčasnosti prechádza hlbokou krízou. Konflikty v Sýrii a Iraku sú odrazom a zároveň hnacou silou tejto krízy, pričom majú rastúci potenciál destabilizovať susedné krajiny aj širší región. Tieto krízy spôsobili humanitárnu katastrofu postihujúcu viac ako 13,5 milióna ľudí, ktorí boli nútení opustiť svoje domovy (3,8 milióna sýrskych utečencov v susedných krajinách – UNHCR odhaduje, že do konca roka 2015 ich počet dosiahne 4,3 milióna – a v samotnej Sýrii 7,6 milióna osôb vysídlených v rámci krajiny), a viac ako 17 miliónov ľudí, ktorí potrebujú humanitárnu pomoc (12,2 milióna v Sýrii a 5,2 milióna v Iraku).

Po viac ako štyroch rokoch brutálneho konfliktu v Sýrii sa ukázalo, že proklamovaný úmysel organizácie Dá'iš konať ako alternatívny štát s radikálnou ideológiou je príťažlivý pre extrémistov v regióne aj mimo neho, a to najmä v tých oblastiach Sýrie a Iraku, v ktorých došlo ku kolapsu štátnej moci a prevládol pocit politickej a sociálno-ekonomickej marginalizácie.

EÚ ako dôležitý aktér v regióne nesie zodpovednosť za účinné a súdržné využívanie svojho vplyvu a početných nástrojov, ktorými disponuje, v záujme ochrany ľudských životov, ľudskej dôstojnosti a práv a za poskytnutie pomoci pri riešení týchto kríz v úzkej koordinácii s regionálnymi a medzinárodnými partnermi. Táto stratégia bude vychádzať najmä zo *stratégie EÚ týkajúcej sa boja proti terorizmu a problematiky zahraničných bojovníkov* a zo spoločného oznámenia *„Smerom ku komplexnému prístupu EÚ ku kríze v Sýrii" a zároveň oba tieto dokumenty doplní.* Okrem toho existujú závažné dôvody, aby EÚ vo vlastnom záujme zvýšila svoju angažovanosť v Sýrii, Iraku a susedných krajinách. K týmto dôvodom patrí: porušovanie všeobecne uznávaných hodnôt a práv, ktoré sú základom európskej zahraničnej politiky; riziko rozpadu štátnej moci a vzniku politického chaosu v preťažených krajinách, ako je Libanon a Jordánsko, ktoré poskytujú útočisko utečencom, k čomu sa ešte pridávajú migračné tlaky vyplývajúce z vysídľovania obyvateľstva, a s tým súvisiace obchodovanie s ľuďmi; ďalej skutočnosť, že Dá'iš má pod kontrolou územie, ktoré sa nachádza v dvoch štátoch; nebezpečenstvo šírenia terorizmu praktizovaného organizáciou Dá'iš do iných krajín a ďalšia destabilizácia regiónu; hrozba pre bezpečnosť EÚ zo strany občanov EÚ (a občanov iných krajín), ktorí sa pridali k teroristickým skupinám ako zahraniční teroristickí bojovníci; tzv. náklady obetovanej príležitosti súvisiace so stratou Sýrie a Iraku ako partnerov pre trvalý mier na Blízkom východe, obchodných partnerov a dodávateľov energie a v konečnom dôsledku aj strata kultúrneho dedičstva.

Súvislosti

Od vojenského prevratu v roku 1966, keď sa k moci dostala autokratická strana Baas, zaznamenala **Sýria** obdobie stability udržiavanej represiami a koexistencie rôznych náboženských skupín. Baššár al-Asad sa dostal k moci po smrti svojho otca v roku 2000 a sľuboval politické reformy a postupný proces hospodárskych reforiem. Tieto sľuby však neboli v dostatočnej miere splnené. Otvorenie sýrskeho hospodárstva a rast súkromného sektora, ktoré nasledovali, odhalili veľké sociálne rozdiely. Potrebné štrukturálne reformy, ktoré EÚ podporila tým, že Sýrii ponúkla perspektívu dohody o pridružení[3], sa nikdy v plnom rozsahu nevykonali. Liberalizácia národného hospodárstva viedla k hospodárskemu rastu, z ktorého profitovala najmä elita spojená s režimom a jeho bezpečnostné zložky. Nedošlo však k udržateľnému a spravodlivému rozvoju.

V roku 2011 Asadov režim brutálne potlačil pokojné sýrske protesty s demokratickými ambíciami, ktoré boli inšpirované hnutím „arabskej jari" v iných krajinách a podnecované pocitom nespokojnosti s prevládajúcim neinkluzívnym politickým a hospodárskym poriadkom. To donútilo časť sýrskeho obyvateľstva k ozbrojenému povstaniu. Brutálne potlačenie protestov a vzbúr, rozsiahle porušovanie ľudských práv a systematické marenie demokratických reforiem Asadovým režimom, spolu s pretrvávajúcim konfliktom, ktorého riešenie je v nedohľadne – to všetko viedlo k postupnému zvyšovaniu moci extrémistických skupín na úkor umiernenej opozície. Bojujúce strany boli podporované vonkajšími silami, čo situáciu ešte vyhrotilo. Vzrastala príťažlivosť aj schopnosti hnutia Jabhat al-Nusra, oficiálnej odnože al-Káidy v Sýrii, a neskôr aj organizácie Dá'iš. V roku 2014 sa Dá'iš podarilo najmä získať kontrolu nad oblasťami bohatými na ropu a zemný plyn vo východnej Sýrii, nad západným Irakom a hraničnými priechodmi pozdĺž sýrsko-tureckej hranice, o ktoré predtým súperila s inými ozbrojenými skupinami.

V **Iraku** po páde režimu Saddáma Husajna v roku 2003 nasledovalo obdobie nestability, sektárskych sporov a teroristického násilia, na ktoré medzinárodné spoločenstvo vrátane EÚ intenzívne reagovalo v snahe pomôcť Iraku pri procese transformácie. V roku 2012 podpísala EÚ s Irakom dohodu o partnerstve a spolupráci (DPS). Napriek tomu, že bola prijatá demokratická ústava, vzrástla produkcia ropy a zlepšila sa makroekonomická stabilita, proces transformácie Iraku bol zmarený pokračujúcim násilím, politickou nestabilitou, autoritárskym režimom, vládnymi politikami, ktoré umožňujú vylúčenie niektorých skupín obyvateľstva, vysokou mierou korupcie a nedostatočnými štrukturálnymi hospodárskymi reformami.

Tieto negatívne trendy sa ešte viac zintenzívnili po odchode amerických vojsk koncom roka 2011. Predovšetkým mnoho sunitov pociťovalo čoraz väčšiu marginalizáciu v rámci politického usporiadania po roku 2003, najmä vzhľadom na tieto skutočnosti: vylúčenie z politického rozhodovania; nevýrazný hospodársky a sociálny rozvoj sunitských oblastí, čo vedie k nedostatočnému poskytovaniu základných služieb; svojvoľné uplatňovanie právnych predpisov zameraných na odstránenie všetkých väzieb na stranu Baas; vylúčenie všetkých členov vojenského personálu pôsobiacich za Saddámovho režimu z irackých bezpečnostných síl; brutálne zásahy polície v sunitských oblastiach vrátane zdokumentovaného zabíjania sunitských občanov; nedostatočný právny rámec v oblasti ľudských práv a rozšírená korupcia a nepotizmus. Šiitska komunita sa súčasne začala po rokoch utláčania zo strany sunitov

[3] O asociačnej dohode sa rokovalo v rokoch 1997 až 2004 a v roku 2008 bola opätovne prerokovaná, ale nikdy nedošlo k jej podpisu.

postupne orientovať v novom usporiadaní, avšak prevažne šiitska vláda nikdy nezískala plné uznanie v celej krajine. Teroristické útoky sunitov proti šiitskemu obyvateľstvu prispeli k prehĺbeniu náboženského rozkolu. Počnúc rokom 2013 sa skupiny sunitského obyvateľstva začali búriť proti federálnej vláde, čo vytvorilo priestor pre oživenie teroristických skupín inšpirovaných al-Káidou, najmä skupiny Dá'iš a neobaasistických skupín, ktoré v júni 2014 prevzali vládu nad rozsiahlymi územiami v západnom a severnom Iraku.

Dá'iš teda zúročil a využil nespokojnosť časti sunitského obyvateľstva v Sýrii a Iraku na presadzovanie svojich cieľov.

Hrozba, ktorú predstavuje Dá'iš pre Sýriu, Irak a susedné krajiny

Dá'iš a iné teroristické skupiny predstavujú nový druh hrozby pre Sýriu, Irak, širší región aj pre medzinárodné spoločenstvo ako celok.

- Dá'iš je cezhraničná organizácia, ktorá pôsobí na území dvoch suverénnych štátov s úmyslom konať ako štát (kontroluje územia, organizuje príjmy na financovanie centrálneho rozpočtu, ukladá dane, poskytuje základné služby atď.). Jej značne viditeľné teroristické a trestné činnosti v Iraku a Sýrii sú spojené s vojenskými operáciami, ktoré sa podobajú na povstanie. Podobne zmýšľajúce organizácie z viacerých arabských, afrických a ázijských krajín sa k nej prihlásili a poskytujú jej podporu.
- Dá'iš cynicky zneužíva obrazy zlatého veku islamských politických dejín. Prezentuje kalifát ako naplnenie túžby po politickej a kultúrnej jednote. Deklaroval svoje ambície rozšíriť svoje územie do susedných krajín ako Libanon, Jordánsko a krajín Perzského zálivu. Jeho územné ambície, schopnosti, formy prezentácie a vytvárania sietí, najmä kvôli sofistikovanému využívaniu sociálnych médií, sú bezprecedentné. Akcie, ktoré podniká, majú ohlas u iných skupín v regióne, v severnej a subsaharskej Afrike, ako aj v Ázii. Niektoré z nich vyjadrili Dá'iš svoju lojálnosť. Vyhlásenie tzv. kalifátu, po ktorom nasledovali medzinárodné vojenské opatrenia na boj proti tejto teroristickej hrozbe, viedlo k značnému prílevu zahraničných teroristických bojovníkov, ktorí sa k tejto skupine pripojili v Sýrii a Iraku.
- Ako súčasť úmyselnej taktiky na presadzovanie svojej moci v oblastiach, v ktorých došlo ku kolapsu štátnej moci, sa Dá'iš dopúšťa mimoriadne závažného porušovania ľudských práv, ktoré je možné kvalifikovať ako zločiny proti ľudskosti a vojnové zločiny, vrátane hromadných vrážd, zotročovania, mučenia, svojvoľných popráv a rozšíreného sexuálneho a rodovo motivovaného násilia, pričom sa zameriava najmä na etnické a náboženské menšiny, ale aj na príslušníkov sunitských spoločenstiev, ktorí sú vnímaní ako hrozba. Táto situácia už viedla k značnému vysídľovaniu skupín obyvateľstva v regióne, spôsobila výraznú traumatizáciu vysídlených osôb, najmä žien a detí, a vyvolala masívny prílev utečencov do susedných krajín, ako aj zvýšený migračný tlak na EÚ.
- Dá'iš podporuje nelegálne vykopávky archeologických predmetov a predmetov kultúrnej hodnoty a využíva miesta celosvetového významu vrátane pamiatok svetového kultúrneho dedičstva na vojenské účely, čo vedie k ich postupnému ničeniu.
- Predpokladá sa, že táto teroristická organizácia sa v súčasnosti samofinancuje prostredníctvom príjmov z takých zdrojov, ako je nezákonný predaj ropy a iných komodít, ukladanie daní, obchodovanie s ľuďmi, nedovolené obchodovanie s kultúrnymi objektmi, únosy na účely získania výkupného a rabovanie (vrátane bankových lúpeží), čím sa stala nezávislou od darov regionálnych sponzorov.

Kurdská otázka

Vystupňovanie násilia viedlo kurdské komunity k posilneniu samosprávy alebo k požadovaniu nezávislosti, čo môže mať dôsledky na integritu a potenciálne aj na dlhodobú stabilitu oboch krajín.

V Iraku sa teraz k celkovej záťaži vyplývajúcej z úloh, ktoré musí iracká vláda urýchlene riešiť popri svojom úsilí o porážku Dá'iš, pridávajú aj nezhody medzi regiónom Kurdistan a spolkovou vládou, ktoré zostávajú už niekoľko rokov nevyriešené, ako napríklad prijatie trvalého mechanizmu na rozdeľovanie príjmov (zákon o uhľovodíkoch) a status sporných území.

Kurdi v Sýrii boli sýrskym režimom donútení nezúčastniť sa sýrskeho povstania, ktoré vypuklo začiatkom roka 2011, a to výmenou za faktickú autonómiu v regiónoch osídlených prevažne Kurdmi na severovýchode Sýrie. Od vzniku Dá'iš sú sýrski Kurdi spolu s Kurdmi zo susedných krajín v prvej línii boja proti tejto organizácii. Najprv bránili prevažne Kurdmi osídlené oblasti v Sýrii (2013) a v Iraku (na hore Sindžár v roku 2014) a prístup zo Sýrie do ostatných častí irackého Kurdistanu. Následne bojovali aj v obliehanom meste Kobani a v ďalších samozvaných „autonómnych kantónoch" s prevažne kurdským obyvateľstvom.

Akákoľvek podpora, ktorú EÚ poskytne ozbrojenému kurdskému odporu proti Dá'iš, musí byť sprevádzaná dôrazným ubezpečením zo strany EÚ o trvalom rešpektovaní územnej celistvosti štátov v tomto regióne.

Riziko presahovania konfliktu do susedných krajín

Libanon

Konflikt v Sýrii a vysoký počet registrovaných a neregistrovaných utečencov v Libanone (približne 1,2 milióna EUR v januári 2015, čo predstavuje viac ako 25 % libanonskej populácie) vyostruje existujúce napätie v libanonskej spoločnosti, inštitúciách a komunitách a vytvára tiež zvýšené nároky na obmedzené prírodné zdroje. Zatiaľ čo libanonská vláda sa rozhodla pre tzv. politiku dištancovania sa od konfliktu v Sýrii na základe vyhlásenia z Baabdy z júna 2012, Hizballáh a sunitské teroristické skupiny sa do tohto konfliktu čoraz viac priamo zapájajú. Ozbrojené zrážky medzi libanonskými bezpečnostnými silami a sýrskymi ozbrojenými skupinami v oblasti Arsal vo východnej časti údolia Biká v auguste 2014 a opakované zrážky v Tripolise poukázali na hrozbu, ktorá ohrozuje najmä severný Libanon.

Jordánsko

Jordánsko má omnoho homogénnejšie obyvateľstvo ako Libanon, aspoň pokiaľ ide o náboženské vyznanie. Prítomnosť viac ako 600 000 sýrskych utečencov v krajine však vytvára tlak na poskytovanie služieb a na obmedzené prírodné zdroje, najmä vodu. Rovnako ako v Libanone, otázka prístupu k vzdelaniu a pracovným príležitostiam predstavuje riziká pre budúcnosť a je potrebné ju riešiť.

Turecko

Na území Turecka sa podľa údajov vlády nachádza viac ako 1,65 milióna sýrskych utečencov, čo znamená, že Turecko je v súčasnosti krajinou s najväčším počtom utečencov zo Sýrie. Poskytuje takisto významnú humanitárnu pomoc (podľa odhadov vlády viac ako 4 miliardy

dolárov od roku 2011). Turecko vyzýva k intenzívnejšej medzinárodnej podpore pri riešení následkov krízy.

2 – CIELE

Celkovým cieľom tejto stratégie je čeliť hrozbe, ktorú predstavuje Dá'iš a iné teroristické skupiny pre regionálnu a medzinárodnú stabilitu, a zároveň vytvoriť podmienky pre inkluzívny politický prechod v Sýrii a trvalú stabilitu v Sýrii a Iraku, ako aj v krajinách, ktoré poskytujú útočisko utečencom v regióne, a súčasne zmierniť ľudské utrpenie spôsobené pokračujúcim násilím a vysídľovaním.

Stratégia sa zakladá na kombinácii diplomatickej angažovanosti na politickej a oficiálnej úrovni, komunikačných činností a praktických podporných opatrení. Na dosiahnutie svojich cieľov a zabezpečenie účinnosti svojej reakcie EÚ musí zabezpečiť udržateľné a predvídateľné financovanie zodpovedajúce nebývalej úrovni potrieb regiónu. Komisia preto navrhuje poskytnúť v rokoch 2015 a 2016 z rozpočtu EÚ balík pomoci vo výške 1 miliardy EUR. Podrobnosti tohto návrhu sú uvedené vo finančnom výkaze, ktorý je pripojený k tomuto oznámeniu.

Dôležitým predpokladom úspechu stratégie EÚ je dosiahnuť synergiu a komplementárnosť medzi opatreniami EÚ a jej členských štátov na politickej a operačnej úrovni. Na politickej úrovni by táto stratégia by mala poskytnúť rámec pre lepšie zosúladenie diplomatického úsilia EÚ a členských štátov. Na operačnej úrovni by stratégia mala najmä poskytnúť celkový rámec pre zvýšenie financovania, ako aj koordináciu darcov z EÚ a spoločné plánovanie (a to aj prostredníctvom regionálneho trustového fondu EÚ vytvoreného v reakcii na sýrsku krízu, tzv. fondu Madad). Členské štáty sa vyzývajú, aby na bilaterálnej úrovni naďalej mobilizovali pomoc s cieľom zabezpečiť, aby ich spoločná reakcia zodpovedala aspoň prostriedkom vyčleneným z rozpočtu EÚ.

Zraniteľným skupinám obyvateľstva sa aj naďalej bude poskytovať humanitárna pomoc na základe ich potrieb, pričom sa budú v plnej miere dodržiavať medzinárodne uznávané humanitárne zásady ľudskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti.

2.1 SPOLOČNÉ CIELE PRE SÝRIU, IRAK A OSTATNÉ DOTKNUTÉ KRAJINY

2.1.1 Podporovať regionálnu angažovanosť v záujme presadzovania dlhodobého mieru a bezpečnosti

Trvalé diplomatické pôsobenie EÚ na vysokej úrovni v tomto regióne má zásadný význam pre podporu nevyhnutných zmien. Krajiny tohto regiónu, najmä štáty Perzského zálivu, Egypt, Turecko a Irán, sú touto situáciou v mnohých smeroch priamo dotknuté a podľa verejnej mienky na Blízkom východe majú v porovnaní s medzinárodným spoločenstvom lepšie predpoklady na to, aby prispeli k boju proti Dá'iš. Majú na tom aj záujem, keďže presahovanie kríz v Sýrii a Iraku do okolitých krajín ohrozuje v prvom rade ich. Okrem toho je v Sýrii, Iraku a ostatných dotknutých krajinách rivalita medzi kľúčovými regionálnymi aktérmi jednou z hybných síl násilia a sektárskeho napätia, z ktorého Dá'iš profituje. Na základe všetkých týchto dôvodov musí EÚ aktívne podporovať regionálnych aktérov, aby prevzali osobitnú zodpovednosť za riešenie hrozby, ktorú predstavuje Dá'iš, a za presadzovanie mieru v regióne so zameraním na oblasti, v ktorých majú spoločné záujmy. EÚ musí takisto podporovať a posilňovať umiernené hlasy v tomto regióne a presadzovať inú víziu, než akú ponúkajú teroristické skupiny.

Spôsoby zapojenia EÚ:

Cielená politická a diplomatická spolupráca s krajinami tohto regiónu na bilaterálnej aj kolektívnej úrovni prostredníctvom Ligy arabských štátov, Rady pre spoluprácu v Perzskom zálive a Organizácie islamskej spolupráce, ako aj s inými krajinami a organizáciami, ktoré majú záujem poskytnúť podporu. Okrem jednoznačného odsúdenia Dá'iš by súčasťou tejto spolupráce mal byť dialóg o kultúrnej rozmanitosti, náboženstve a ideológii s cieľom bojovať proti násilnému extrémizmu, podpora vedeckej diplomacie a iných foriem medziľudských kontaktov a snaha o odstránenie mylných predstáv v rámci EÚ o vývoji v tomto regióne.

2.1.2 Izolovať a poraziť Dá'iš ako vojenskú silu a teroristickú organizáciu a potlačiť jeho ideologický vplyv

- **Podporovať a posilňovať ozbrojené sily bojujúce proti Dá'iš**

  V rámci vojenskej reakcie globálnej koalície na boj proti Dá'iš[4] sa plánujú letecké útoky proti ozbrojeným silám Dá'iš, ako aj dodávky smrtonosných a nesmrtonosných zariadení, poskytovanie výcviku a spravodajskej podpory iracким bezpečnostným silám (ISF), ozbrojeným kurdským milíciám Pešmerga a, pokiaľ to bude možné, aj umiernenej opozícii v Sýrii. Rada zatiaľ neprijala žiadne rozhodnutie o účasti EÚ na vojenských operáciách na tento účel, ani nepoverila EÚ úlohou koordinovať logistickú podporu alebo zhromažďovanie informácií o dodávkach zbraní alebo inej vojenskej pomoci, hoci by sa to mohlo zvážiť. EÚ musí okrem toho zabezpečiť, aby jej činnosť v tomto smere bola dostatočne flexibilná a schopná reagovať na vývoj vojenských operácií.

- **Zastaviť prílev zahraničných teroristických bojovníkov, finančných prostriedkov a zbraní pre Dá'iš**

  Podľa *stratégie EÚ týkajúcej sa boja proti terorizmu a problematiky zahraničných bojovníkov*, ktorá je súčasťou tejto komplexnej regionálnej stratégie, EÚ zintenzívni snahu izolovať Dá'iš a zabrániť prílevu prostriedkov, ktoré táto skupina potrebuje na svoje operácie, a to v súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN a pri plnom rešpektovaní noriem EÚ a medzinárodných noriem v oblasti ľudských práv. To si vyžaduje otvorený a posilnený politický dialóg s Tureckom a krajinami Perzského zálivu koordinovaný s ostatnými partnermi (vrátane USA). Takýto dialóg by mal byť spojený s praktickou podporou pri budovaní kapacít s cieľom zabezpečiť, aby krajiny v tomto regióne boli schopné účinne zvládnuť hrozbu, ktorú predstavujú zahraniční bojovníci, a zároveň zabezpečiť účinné uplatňovanie sankcií a iných opatrení proti Dá'iš prostredníctvom posilnenia hraničných kontrol. Súvisiacim cieľom týchto opatrení je vypátrať jednotlivcov zapojených do zločinov proti ľudskosti a vojnových zločinov, bojovať proti korupcii a prevádzačstvu, z ktorého má Dá'iš prospech, a podniknúť právne kroky proti tým, ktorí sa týchto zločinoch podieľali. Okrem toho bude potrebné posilniť kontrolu finančných tokov cez finančné inštitúcie aj tradičné finančné siete.

  EÚ sa bude taktiež snažiť predchádzať násilnému extrémizmu v krajinách tohto regiónu prostredníctvom programov deradikalizácie a predchádzania radikalizácii. EÚ bude musieť prioritne poskytnúť podporu pri budovaní kapacít v oblasti boja proti terorizmu so zameraním na zahraničných bojovníkov, pričom bude prihliadať na schopnosť

[4] Globálna koalícia vznikla v septembra 2014 a podporuje ju viac než 60 krajín vrátane kľúčových krajín v regióne. EÚ podporuje činnosť tejto koalície vrátane vojenských akcií v súlade s medzinárodným právom.

partnerských krajín dodržiavať kritériá v oblasti ľudských práv a občianskych a politických slobôd. Kľúčovou oblasťou reformy, ktorú by EÚ mala podporovať, je reforma protiteroristických zákonov v krajinách tohto regiónu.

V záujme dôveryhodnosti úsilia zameraného na boj proti terorizmu je podstatné rozlišovať medzi Dá'iš a inými teroristickými organizáciami na jednej strane a skupinami presadzujúcimi nenásilné formy politického islamu na strane druhej. Cieľom diplomacie EÚ musí byť upozorňovať na riziko, že potlačenie takýchto skupín môže viesť k ich radikalizácii. Je dôležité zabezpečiť, aby opatrenia partnerských krajín na presadzovanie práva boli nevyhnutné a primerané, a aby neznižovali minimálne normy ochrany ľudských práv.

Spôsoby zapojenia EÚ: Angažovanosť EÚ v tejto oblasti bude pozostávať z opatrení členských štátov a EÚ posudzovaných na základe ich uskutočniteľnosti a vyvíjajúcich sa priorít. Mala by zahŕňať politickú a odbornú spoluprácu s príslušnými inštitúciami v krajinách regiónu, príspevky členských štátov EÚ a prípadne financovanie z *nástroja na podporu stability a mieru* (IcSP) a *nástroja európskeho susedstva* (ENI), respektíve financovanie v rámci *SZBP*. Opatrenia EÚ sa musia vykonávať v súlade s Chartou základných práv EÚ.

Zahraniční bojovníci

- Opatrenia zamerané na zastavenie prílevu zahraničných bojovníkov do Sýrie a Iraku a na riešenie otázky navrátilcov (tieto opatrenia budú podrobnejšie vymedzené začiatkom roku 2015 v súlade s cieľmi stanovenými v *stratégii EÚ týkajúcej sa boja proti terorizmu a problematiky zahraničných bojovníkov*).
- Podpora Turecka, Libanonu a Jordánska zameraná na zvýšenie bezpečnosti hraníc.
- Budovanie kapacít v regióne na účely vykonávania rezolúcie BR OSN č. 2178, okrem iného v oblasti riadenia a bezpečnosti hraníc, vrátane stopovej detekcie výbušnín a odborných znalostí o infraštruktúre a usporiadaní letísk.
- Posilnenie medzinárodnej policajnej a justičnej spolupráce s cieľom: podporovať vyšetrovanie a trestné stíhanie zahraničných bojovníkov; sledovať a zaznamenávať pohyb zahraničných bojovníkov, a to aj prostredníctvom prijatia právnych predpisov EÚ týkajúcich sa výmeny osobných záznamov o cestujúcich s hlavnými partnermi EÚ v súlade so zásadami proporcionality, pokiaľ ide o akékoľvek obmedzenie práva na ochranu údajov; identifikovať zločinné zdroje financovania vrátane obchodovania s ľuďmi; narušiť dodávateľské kanály na dodávky nedovolených zbraní/munície; zabrániť nezákonnému používaniu internetu na nábor teroristov a na šírenie teroristických praktík.
- Vypracovanie spoločného prístupu k vnútornej a vonkajšej bezpečnosti a vytvorenie súvisiacich sietí odborníkov, ktoré sa budú zaoberať meniacimi sa metódami komunikácie a propagandy Dá'iš.
- Spolupráca s Medzinárodným trestným súdom vrátane zhromažďovania dôkazov a svedeckých výpovedí a identifikácie zločincov.

Protiargumentácia a boj proti násilnému extrémizmu

- Podpora komunikačných kampaní vykonávaných príslušnými aktérmi v Sýrii, Iraku a v iných krajinách tohto regiónu (vrátane krajín pôvodu zahraničných bojovníkov) s cieľom zdiskreditovať ideológiu Dá'iš a verejne odsúdiť porušovanie ľudských práv,

ktorého sa dopúšťajú, a bojovať proti násilnému extrémizmu a nenávistným prejavom zameraným proti iným skupinám v regióne.

- Podpora projektov boja proti násilnému extrémizmu v Libanone a Jordánsku a prípadne aj v ďalších krajinách regiónu, so zameraním na najviac ohrozené skupiny obyvateľstva, najmä na mladých ľudí.
- Predchádzanie radikalizácii vo väzniciach prostredníctvom integrovaného programu opätovného začlenenia do spoločnosti alebo ukončenia teroristickej činnosti zameraného na zadržiavaných alebo vracajúcich sa členov teroristických skupín, a to v regióne aj v EÚ.
- Podpora vlád a príslušných spoločenských aktérov v regióne, aby prijali cielené opatrenia na prevenciu radikalizácie a podnecovania k nej na verejných miestach (vrátane univerzít) a na potláčanie týchto javov.

Financovanie terorizmu/sankcie

- Podpora sankcií OSN vrátane zaraďovania do zoznamu osôb a subjektov, na ktoré sa príslušné sankcie vzťahujú, a opatrení zameraných na finančné prostriedky Dá'iš. Riadne vykonávanie a monitorovanie (prostredníctvom medzinárodných konzultácií).
- Podpora susedných krajín pri budovaní kapacít na boj proti financovaniu terorizmu a súvisiacej korupcii.
- Podpora žiadostí adresovaných sankčnému výboru OSN pre al-Káidu, aby v súlade s rezolúciou BR OSN č. 2170 posúdil dodatočné zaradenie určitých osôb a subjektov do zoznamu osôb a subjektov, ktoré podporujú Dá'iš (napríklad sprostredkovateľov na čiernom trhu s ropou v Sýrii a Iraku).
- Ak to bude potrebné, EÚ by mohla na doplnenie sankčného režimu OSN vzťahujúceho sa na al-Káidu vytvoriť samostatný sankčný režim. Každý takýto sankčný režim musí byť v súlade s Chartou základných práv EÚ a judikatúrou Súdneho dvora EÚ vo veci Kadi[5].
- Podpora vyšetrovania trestnej činnosti a justičnej spolupráce so zameraním na stíhanie zahraničných bojovníkov a organizácií uskutočňujúcich nábor teroristov a konfiškáciu ich majetku a nástrojov pochádzajúcich z trestnej činnosti.

Účinným prostriedkom na zníženie príťažlivosti teroristických skupín môže byť aj stála podpora EÚ utečencom a vysídlenému obyvateľstvu postihnutému konfliktom (najmä pokiaľ ide o živobytie a vzdelávanie) a snaha vybudovať odolné komunity a zároveň riešiť ich základné potreby.

2.1.3 Zabrániť účinkom presahovania v regióne a zvýšiť bezpečnosť hraníc

V tejto súvislosti bude rozhodujúce, aby sa Dá'iš zabránilo dosiahnuť priamu alebo nepriamu prítomnosť v susedných krajinách. Najmä Libanon utrpel teroristické útoky riadené spojencami Dá'iš pôsobiacimi v tejto krajine. Jordánsko dokázalo obmedziť všetky formy násilia, napriek lokalizovaným menším prejavom sympatií voči Dá'iš zo strany verejnosti. Turecko, ktoré sa zúčastňuje na krehkom mierovom procese s Kurdskou stranou pracujúcich (PKK), bolo kritizované, že boj proti Dá'iš nepovažuje za dostatočnú prioritu. Turecko čelí aj

[5] Pozri najmä rozsudok „Kadi II" z 18. júla 2013 (spojené veci C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P).

riziku infiltrácie teroristov. Zabrániť regionálnym účinkom presahovania sýrskej a irackej krízy si bude vyžadovať značné zvýšenie úrovne pomoci poskytovanej susedným krajinám s cieľom pomôcť im vyrovnať sa s prílevom utečencov (pozri 2.1.5).

Libanonu a Jordánsku je potrebné poskytnúť pomoc v oblasti bezpečnosti a riadenia hraníc. V decembri 2014 sa začal dialóg o migrácii, mobilite a bezpečnosti s Libanonom a v októbri 2014 bolo podpísané partnerstvo v oblasti mobility s Jordánskom. Okrem toho by sa mali zvážiť tieto opatrenia:

- ďalšia podpora reformy bezpečnostného sektora v Libanone zo strany EÚ a členských štátov a podpora libanonských ozbrojených síl zo strany EÚ v oblastiach, ako je civilno-vojenská spolupráca, námorná bezpečnosť, bezpečnosť hraníc, boj proti terorizmu a vojenský výcvik a vzdelávanie,
- v prípade potreby ďalšia podpora zameraná na i) zvýšenie kapacity plánovania a vykonávania operácií; ii) zlepšenie logistického systému libanonských ozbrojených síl; iii) vytvorenie výcvikového cyklu pre libanonské ozbrojené sily; iv) pomoc libanonským ozbrojeným silám pri riadení a zabezpečení hraníc; v) vypracovanie bezpečnostnej koncepcie libanonských ozbrojených síl orientovanej na budúcnosť; vi) zlepšenie úlohy libanonských ozbrojených síl v boji proti terorizmu so zameraním na legislatívne, strategické a inštitucionálne aspekty a vii) preskúmanie systému vzdelávania a výcviku libanonských ozbrojených síl; ako aj
- nadviazanie dialógu o bezpečnosti s Jordánskom s cieľom preskúmať bezpečnostnú situáciu v regióne a pomôcť pripraviť podmienky na posilnenie bezpečnosti a spolupráce v oblasti boja proti terorizmu. Posúdenie potrieb jordánskych bezpečnostných síl (vrátane jednotiek na ochranu pozemných hraníc) v tejto súvislosti a preskúmanie možností na doplnenie podpory, ktorá sa Jordánsku poskytne v rámci iniciatívy NATO na posilnenie obranyschopnosti.

Pokiaľ ide o Turecko, plánujú sa tieto opatrenia:

- pokračovať v poskytovaní podpory Turecku určenej na vykonávanie jeho národného akčného plánu na vytvorenie integrovaného riadenia hraníc, a to aj prostredníctvom reformy a modernizácie techník dozoru pozdĺž pozemných hraníc a kontrol na hraničných priechodoch; a
- už prebiehajúci dialóg medzi EÚ a Tureckom o boji proti terorizmu môže prispieť k identifikácii oblastí, v ktorých by EÚ mohla poskytnúť pomoc tureckým orgánom s cieľom posilniť ich kapacitu kontrolovať pohyb osôb a materiálov cez turecké hranice a identifikovať a odhaľovať osoby vyžadujúce si dôsledný dohľad, ako aj strelné zbrane, výbušniny alebo iné nebezpečné látky.

Spôsoby zapojenia EÚ: príspevky z nástroja na podporu stability a mieru (IcSP), nástroja európskeho susedstva (ENI), nástroja predvstupovej pomoci (IPA) a príspevky členských štátov.

2.1.4 Poskytovať humanitárnu pomoc na záchranu životov a medzinárodnú ochranu

EÚ je popredným medzinárodným darcom, pokiaľ ide o pomoc súvisiacu s krízou v Sýrii. V reakcii na túto krízu poskytla viac ako 3,3 miliardy EUR (vrátane viac ako 2 miliárd EUR na humanitárnu pomoc), ktoré boli určené postihnutému obyvateľstvu v Sýrii, Iraku a susedných krajinách (najmä v Jordánsku, Libanone, Turecku a Egypte). Hoci potreby ďalej narastajú, EÚ a jej členské štáty by mali v dlhodobom horizonte naďalej poskytovať humanitárnu pomoc a medzinárodnú ochranu dotknutým Sýrčanom a Iračanom vrátane utečencov a osôb

vysídlených v rámci krajiny, a to v Iraku a Sýrii, ako aj v susedných krajinách a v krajinách EÚ. Je tiež nevyhnutné, aby sa humanitárne úsilie viac zameriavalo na strednodobú až dlhodobú pomoc vysídleným osobám, najmä deťom a mladým ľuďom, čo prispeje k lepšej odolnosti, zotaveniu sa, opätovnému začleneniu sa do spoločnosti a rozvoju po skončení konfliktu a pomôže zamedziť potenciálnej radikalizácii utečencov. Vzhľadom na prísne obmedzenia rozpočtu EÚ je nevyhnutné spoločne s členskými štátmi EÚ preskúmať ďalšie inovatívne spôsoby financovania.

Spôsoby zapojenia EÚ:

Koordinácia:

Naďalej poskytovať podporu koordinačnému systému pod vedením OSN v súlade s konsenzom EÚ o humanitárnej pomoci a s medzinárodným humanitárnym právom.

Prístup:

- Využitie všetkých možných modelov poskytovania pomoci (vrátane pomoci naprieč hranicami a líniami konfliktu), aby sa zabezpečil prístup k všetkým ľuďom v núdzi vrátane ľudí v ťažko dostupných oblastiach (podľa údajov z polovice januára 2015 ide o 4,8 milióna ľudí v Sýrii a 3,6 milióna ľudí v Iraku).
- Aktívna spolupráca so všetkými stranami konfliktu s cieľom rozšíriť humanitárny priestor v Sýrii a Iraku a zlepšiť prístup ku všetkým ľuďom v núdzi.
- Posilnenie schopnosti OSN dohodnúť prostredníctvom Úradu pre koordináciu humanitárnych záležitostí (OCHA) prístup do príslušných oblastí, najmä v Sýrii a Iraku, a zabezpečiť lepšiu koordináciu, predovšetkým pri operáciách naprieč hranicami a líniami konfliktu.
- Posilnenie kapacít miestnych mimovládnych organizácií (MVO) poskytovať pomoc.

Ochrana:

- Zabezpečiť ochranu obyvateľov v núdzi a presadzovať medzinárodné, utečenecké a humanitárne právo.
- Trvať na tom, aby orgány dotknutých krajín zosúladili vládnu politiku s medzinárodným humanitárnym právom, aby sa zabránilo vráteniam alebo vytváraniu neoficiálnych nechránených táborov na „územiach nikoho“, zabezpečilo sa vytvorenie mechanizmov riadnej evidencie a dokumentácie pre osoby vysídlené v rámci krajiny a utečencov a aby sa zaistil prístup zraniteľných vysídlených osôb a utečencov, najmä žien a detí, k právnemu poradenstvu a primeranej ochrane. Okrem toho podporovať Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov a ďalších aktérov v krajine v ich snahe zabezpečiť, aby verejné politiky spĺňali tieto normy.
- Pokračovať v zasadzovaní sa za bezpečnosť a ochranu humanitárnych pracovníkov a nedotknuteľnosť zdravotníckych a vzdelávacích zariadení.

Civilno-vojenské vzťahy

- Posilniť civilno-vojenskú koordináciu a kontakty pod vedením OSN, aby sa zabezpečilo dodržiavanie medzinárodného humanitárneho práva a humanitárnych zásad, a zároveň zmierňovať riziká ohrozujúce bezpečnosť humanitárnych aktérov a zlepšovať prístup k obyvateľstvu v núdzi.

Špecifické prístupy k jednotlivým krajinám

- Nabádať OSN, aby uplatňovala nediskriminačné a komplexné prístupy k jednotlivým krajinám („Whole of Syria“ a „All of Iraq“).
- Aj naďalej presadzovať integrované výzvy na poskytovanie humanitárnej a rozvojovej pomoci na základe priorít a spoločnej analýzy nedostatkov, ako aj vykonávanie plánu 3RP (regionálny plán na ochranu utečencov a zvyšovanie odolnosti) prostredníctvom národných plánov reakcie v susedných krajinách.

Schopnosť rýchlej reakcie a monitorovania

- Posilniť celoštátny a viacodvetvový systém včasného varovania.
- Zvýšiť pripravenosť a schopnosť rýchlej reakcie začlenením flexibilnejších ustanovení do existujúcich dohôd s partnermi s cieľom lepšie reagovať na nové potreby, zaviesť opatrenia týkajúce sa pohotovostných zásob a zvážiť príspevky do existujúcich fondov núdzovej reakcie.

Verejná diplomacia a viditeľnosť pomoci

- Zlepšiť komunikáciu týkajúcu sa humanitárnej a rozvojovej pomoci EÚ, a to v regióne aj v rámci EÚ, v prípade potreby aj na základe preskúmania usmernení o komunikácii a zviditeľňovaní.

Zabezpečovať napĺňanie potrieb dlhodobejšieho rozvoja vysídlených osôb

- Zamerať časť rozvojovej pomoci, ktorú EÚ poskytuje v Iraku a Sýrii, ako aj v susedných krajinách, na potreby vysídlených osôb, najmä na vzdelávanie detí a odbornú prípravu alebo rekvalifikáciu dospelých so zameraním na kvalifikácie, ktoré budú potrebné po ukončení konfliktu. Takáto odborná príprava by mala zahŕňať aj odbornú prípravu pre ženy s cieľom posilniť ich hospodársku a sociálnu úlohu pri obnove po skončení konfliktu.

Presídlenie a azyl

- Naďalej podporovať dlhodobé kapacity hostiteľských štátov na riešenie prílevu utečencov, a to najmä prostredníctvom regionálnych programov rozvoja a ochrany (RPRO) v Jordánsku, Libanone a Iraku a prostredníctvom podpory Turecka pri poskytovaní humanitárnej pomoci sýrskym utečencom a pri zriaďovaní a uplatňovaní moderného a stabilného azylového systému.
- Naďalej ponúkať možnosti presídlenia sýrskym (a prípadne aj irackým) utečencom v EÚ. UNHCR vyzvalo medzinárodné spoločenstvo, aby umožnilo presídlenie alebo prijatie z humanitárnych dôvodov najmenej 130 000 Sýrčanov, predovšetkým najzraniteľnejších jednotlivcov. Členské štáty EÚ sa zaviazali, že poskytnú približne 36 000 miest, čo predstavuje najväčší záväzok v histórii EÚ týkajúci sa presídľovania. Komisia podporuje úsilie v oblasti presídľovania v rámci Fondu pre azyl, migráciu a integráciu.

2.1.5 Posilniť miestnu odolnosť v Sýrii, Iraku a susedných dotknutých krajinách

Na to, aby sa zabránilo ďalšiemu náboru zo strany Dá’iš, ako aj budúcemu násiliu medzi vysídleným obyvateľstvom a hostiteľskými spoločenstvami a v rámci nich, je rozhodujúce ponúknuť týmto spoločenstvám pomoc a perspektívu lepšej budúcnosti. Súčasťou humanitárnej pomoci musí byť aj zameranie na dlhodobejšie potreby rozvoja dotknutých osôb ako prostriedku, ktorý môže podporiť reintegráciu a rozvoj po skončení konfliktu a zabrániť potenciálnemu rozmáhaniu sa extrémizmu medzi utečencami a hostiteľskými spoločenstvami. V oblastiach oslobodených od Dá’iš v Sýrii aj Iraku je potrebné urýchlene začať znovu dodržiavať základné zásady právneho štátu, poskytovať základné služby a obnoviť

hospodárske činnosti, aby sa zabránilo tomu, že Dá'iš získa ďalších priaznivcov, a vytvoriť minimálne podmienky pre dobrovoľný návrat osôb vysídlených v rámci krajiny a utečencov bezpečným a dôstojným spôsobom.

Tieto opatrenia by sa mali zamerať na podporu odolnosti jednotlivcov, spoločenstiev a inštitúcií pri zvládaní následkov krízy.

Súbežne s touto pomocou je potrebné nadviazať spoločný aj bilaterálny politický dialóg na vysokej úrovni s krajinami, ktoré prijímajú sýrskych utečencov, aby bolo možné zabezpečiť týmto utečencom ochranu a perspektívy (najmä pokiaľ ide o prístup k vzdelávaniu, na trh práce, atď.).

Spôsoby zapojenia EÚ:

Pomoc na zvýšenie odolnosti a zabezpečenie obnovy a podpora miestnych spoločenstiev a sociálnych aktérov v Sýrii, Iraku a susedných krajinách prostredníctvom fondu „Madad", nástroja na podporu stability a mieru a priamych príspevkov členských štátov, najmä s cieľom:

- stavať na existujúcich spoločných rámcoch pre humanitárnu pomoc a rozvoj v tejto oblasti a vytvoriť spoločné programy v Sýrii, Iraku, Jordánsku, Libanone a Turecku,
- použiť fond „Madad" na poskytnutie pomoci zameranej na stabilizáciu a zvyšovanie odolnosti utečencov a hostiteľských spoločenstiev v Iraku, Libanone, Jordánsku, Turecku a Egypte; je potrebné dosiahnuť to holistickým spôsobom, v súčinnosti s existujúcimi mechanizmami financovania a v súlade so súčasnými plánmi národnej vlády a s prístupom OSN „3RP",
- podporovať vlády v regióne, aby uskutočňovali politiky vedúce k zlepšeniu hospodárskej odolnosti utečencov a hostiteľských spoločenstiev, podporovali vyhliadky pre mladých ľudí a rešpektovali rodovú rovnosť, a
- zrealizovať program dodatočnej pomoci pre Turecko oznámený po kríze v Kobani, ktorý je zameraný na podporu úsilia tureckých orgánov o zabezpečenie dlhodobej podpory a pomoci sýrskym utečencom, ktorí sa uchýlili do Turecka.

Na všeobecnejšej úrovni treba uvažovať o nadviazaní spolupráce s príslušnými diasporálnymi organizáciami v Európe s cieľom zvýšiť dosah a účinnosť opatrení EÚ.

2.2 ŠPECIFICKÉ CIELE – SÝRIA

2.2.1 Usilovať o politickú transformáciu

V súlade s cieľmi a činnosťami stanovenými v spoločnom oznámení „*Smerom ku komplexnému prístupu EÚ ku kríze v Sýrii*" bude EÚ naďalej skúmať všetky spôsoby a prostriedky, ako by bolo možné v koordinácii s regionálnymi a medzinárodnými partnermi obnoviť politický proces s cieľom dosiahnuť transformáciu pod sýrskym vedením. EÚ by konkrétne mala:

- plne podporovať úsilie osobitného vyslanca OSN Staffana de Misturu zamerané na strategické zvrátenie eskalácie násilia ako základ pre širší udržateľný politický proces; konkrétnym spôsobom podporiť rozpracovanie jeho návrhov, najmä návrhu vychádzať z lokálneho zastavenia nepriateľských akcií v súlade s medzinárodným humanitárnym právom; v rámci tohto prístupu by humanitárne opatrenia a opatrenia na zvyšovanie odolnosti spĺňajúce určité zásady mali prebiehať aj naďalej samostatne a mali by zostať oddelené od politických a bezpečnostných rokovaní;

- podporovať miestne a medzinárodné úsilie v oblasti mediácie a dialógu, vrátane iniciatív na podporu dohôd na miestnej úrovni a iných miestnych mierových iniciatív, ktoré môžu zahŕňať spoluprácu naprieč líniami konfliktu, s náležitým prihliadnutím na účasť žien,
- usilovať sa o medzinárodný konsenzus na úrovni Bezpečnostnej rady OSN a o regionálny konsenzus (k našim spoločným záujmom patrí odhodlanie chrániť jednotu, územnú celistvosť a zvrchovanosť Sýrie a bojovať proti terorizmu) a regionálnu podporu procesu politickej transformácie pod sýrskym vedením, a to v súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN a so ženevským komuniké z 30. júna 2012, a
- podnecovať vytvorenie skupiny, ktorá bude podporovať úsilie generálneho tajomníka OSN alebo osobitného vyslanca v Sýrii o dosiahnutie širšieho konsenzu v prospech národného politického procesu v tomto duchu.

Spôsoby zapojenia EÚ: Politická a diplomatická spolupráca s krajinami tohto regiónu a medzinárodnými partnermi s cieľom zmierniť politické napätie v regióne na jednej strane a vojnu medzi Asadovým režimom a ozbrojenou opozíciou na strane druhej a zároveň podnecovať Sýriu k rozsiahlej transformácii na základe ženevského komuniké. Zvýšiť tlak na Asadov režim, najmä prostredníctvom ďalších cielených sankcií a iných vhodných reštriktívnych opatrení s obmedzeným vplyvom na civilné obyvateľstvo. Dôsledne presadzovať sankcie, ktoré EÚ uvalila na dovoz ropy zo Sýrie, a lobovať za to, aby tretie krajiny postupovali rovnako. Zintenzívniť dialóg s partnermi, najmä v regióne.

Zvýšiť počet politického personálu delegácie EÚ v Sýrii (ktorá bude naďalej pôsobiť v priestoroch delegácie EÚ v Bejrúte). Kým nebudú splnené podmienky na opätovné otvorenie priestorov delegácie EÚ v Damasku, budú sa aj naďalej uskutočňovať pravidelné návštevy Sýrie.

2.2.2 Posilniť umiernenú opozíciu a aktérov občianskej spoločnosti

- Naďalej podporovať umiernenú opozíciu vrátane Národnej koalície sýrskych revolučných a opozičných síl, ale bez vylúčenia akýchkoľvek iných konštruktívnych domácich síl občianskej spoločnosti alebo politických síl, s cieľom posilniť jej inkluzívnosť (vrátane náboženských a etnických menšín), efektívnosť a rovnosť príležitostí. V Sýrii nebude možné dosiahnuť trvalý mier, ak sa nebude venovať rovnaká pozornosť riešeniu špecifických sťažností všetkých etnických a náboženských skupín a ak sa nezachová multietnický a nábožensky pluralitný charakter tejto krajiny.
- Naďalej skúmať a v prípade potreby podporovať neformálne iniciatívy a iniciatívy občianskej spoločnosti (tzv. track 2 a track 3), ktoré by mohli prispieť k vytvoreniu konečného modelu transformácie založeného na začlenení dôveryhodnej opozície do novej transformačnej vlády, a proces stabilizácie na miestnej a národnej úrovni. Osobitná pozornosť sa bude venovať účasti žien na týchto iniciatívach.
- Naďalej podporovať budovanie kapacít sýrskych organizácií občianskej spoločnosti.

Spôsoby zapojenia EÚ: Nepretržitá podpora budovania mieru a mediačného úsilia so zameraním na budovanie kapacít interných aktérov občianskej spoločnosti a na činnosti zvyšujúce odolnosť, a to prostredníctvom nástroja na podporu stability a mieru a nástroja európskeho susedstva.

2.2.3 Poskytovať základné služby a prispievať k obnove správy v oblastiach, v ktorých došlo k obmedzeniu násilia

- Zvýšiť úroveň poskytovania nehumanitárnej pomoci v Sýrii naprieč hranicami a líniami konfliktu.

- Pomôcť umiernenej opozícii a subjektom občianskej spoločnosti obnoviť správu a verejné služby (vrátane civilnej ochrany, zdravotníctva, vzdelávania), ako aj celkovú hospodársku činnosť v oblastiach, v ktorých došlo k obmedzeniu násilia, v oblastiach, ktoré predtým okupoval Dá'iš, a v oblastiach severnej Sýrie osídlených prevažne sýrskymi Kurdmi.
- Podporovať poskytovanie základných služieb v kľúčových oblastiach na základe zásad inkluzívnosti, dobrej správy vecí verejných a konzultácií s komunitami a podporovať činnosti na zvyšovanie odolnosti, vrátane udržateľného hospodárenia s prírodnými zdrojmi a ich ochrany.

Spôsoby zapojenia EÚ:

Posilnenie pomoci na zvyšovanie odolnosti a zabezpečenie obnovy, ako sú cielené činnosti financované z prostriedkov EÚ alebo členských štátov (prostredníctvom fondu „Madad", nástroja na podporu stability a mieru a nástroja európskeho susedstva) na podporu miestnych komunít a sociálnych aktérov (vrátane operácií riadených z mesta Gaziantep s účasťou viacerých členských štátov).

V krátkodobom horizonte prispejú projekty občianskej spoločnosti financované Európskou úniou prostredníctvom nástroja európskeho susedstva (17 miliónov EUR) a nástroja na podporu stability a mieru (12 miliónov EUR) k budovaniu kapacít sýrskych organizácií občianskej spoločnosti, poskytovaniu základných služieb, opatreniam na podporu právneho štátu a rozvoju inkluzívneho, participatívneho politického prostredia na miestnej úrovni. Mohli by sa tiež preskúmať programy zamerané na menšiny s cieľom zaistiť bezpečnosť všetkých etnických a náboženských spoločenstiev, zabezpečiť inkluzívny prechod, pokryť osobitné potreby a podporiť ich opätovné začlenenie do spoločnosti.

2.2.4 Presadzovať ľudské práva a medzinárodné humanitárne právo a zabezpečiť zodpovednosť

- Naďalej vyšetrovať a dokumentovať vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti, najmä s ohľadom na možnú budúcu trestnú zodpovednosť.
- Spolupracovať s partnermi pri podpore vyšetrovacej komisie OSN a iných iniciatívach týkajúcich sa zodpovednosti s cieľom pripraviť sa na proces vyvodenia zodpovednosti voči vinníkom a spochybniť kultúru beztrestnosti.
- Naďalej podporovať činnosti Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW), najmä overovaciu misiu a zničenie sýrskych chemických zbraní a výrobných zariadení.
- Naďalej hľadať spôsoby, ako dať podnet na to, aby sa situáciou v Sýrii zaoberal Medzinárodný trestný súd, a podporovať doplnkové mechanizmy zodpovednosti, a to aj na vnútroštátnej úrovni.

Spôsoby zapojenia EÚ: Diplomatická angažovanosť (aj na úrovni Bezpečnostnej rady OSN) a praktická podpora obhajcov ľudských práv prostredníctvom nástroja na podporu stability a mieru (IcSP) a *európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva* (EIDHR), justičná spolupráca.

2.2.5 Pripraviť sa na situáciu po skončení krízy

- Pokračovať v plánovaní dlhodobého oživenia a obnovy Sýrie a pripraviť cestu pre návrat a reintegráciu utečencov a osôb vysídlených v rámci krajiny, a to najmä prostredníctvom pravidelného posúdenia vzniknutých škôd a potrieb v Sýrii.

- Pokračovať v rozvíjaní schopností sýrskych občanov a sýrskej občianskej spoločnosti vrátane organizácií, ktoré podporujú rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien, s cieľom umožniť bežným Sýrčanom, aby zohrávali aktívnu úlohu pri obnove Sýrie.
- Preskúmať možnosti ďalších štipendií v Európe pre sýrskych študentov a výskumných pracovníkov, ako aj možnosti odborného vzdelávania v regióne.
- Naďalej hľadať príležitosti na rozvíjanie potenciálu a zručností Sýrčanov, aby sa mohli podieľať na procese transformácie (v oblastiach, ako je regulácia médií, decentralizácia, správa obcí, vypracovanie ústavy, atď.), s náležitým prihliadnutím na potreby a úlohu žien.
- Pokračovať v dôkladnom plánovaní odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie ako súčasti reformy bezpečnostného sektora.
- Naďalej pravidelne posudzovať, či súčasné podmienky umožňujú prípravu a vykonávanie prechodných justičných opatrení zameraných na podporu zmierenia, posilnenie dôvery a právneho štátu.
- Starostlivo pripravovať pôdu pre reformu ústavy a volebného systému, vrátane zákona o politických stranách.
- Zvážiť, akými prostriedkami by bolo možné chrániť zostávajúce kultúrne dedičstvo a podporovať kultúrnu rozmanitosť, najmä prostredníctvom vzdelávacích a senzibilizačných kampaní.
- Zachovať vedúcu úlohu EÚ pri koordinácii darcov s cieľom posilniť súdržnosť, koordináciu a predvídateľnosť medzinárodnej pomoci určenej na obnovu Sýrie.
- Plne využiť potenciál programu Erasmus+, z ktorého sa financujú štipendiá na mobilitu sýrskych študentov a projekty spolupráce so sýrskymi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania na účely ich modernizácie. Preskúmať ďalšie možnosti podpory susedných krajín a univerzít pri poskytovaní vysokoškolského vzdelávania sýrskym študentom.

EÚ bude pokračovať v týchto činnostiach so zreteľom na to, že je potrebné zabrániť kolapsu štátnych inštitúcií v Sýrii.

Spôsoby zapojenia EÚ: Nástroj európskeho susedstva, fond „Madad“, nástroj na podporu stability a mieru („program Tahdir: príprava na transformáciu v Sýrii“), trojstranná dohoda medzi OSN, Svetovou bankou a EÚ o posudzovaní potrieb po skončení konfliktu, Erasmus+.

2.3 ŠPECIFICKÉ CIELE – IRAK

2.3.1 Podporovať irackú vládu pri presadzovaní inkluzívnosti v praxi

Hlavným cieľom EÚ v Iraku musí byť podpora inkluzívnej irackej vlády v jej úsilí o riešenie oprávnených sťažností občanov Iraku a presadzovanie dlhodobého procesu budovania štátu a národného zmierenia na základe ustanovení irackej ústavy. Program vlády na roky 2014 – 2018 a irácky plán národného rozvoja na roky 2014 – 2017 predstavujú dobrý základ pre túto činnosť a časti dohody o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Irakom, ktoré sa už predbežne vykonávajú, poskytujú rámec pre spoluprácu v širokej škále otázok. Je potrebné zaoberať sa sťažnosťami sunitských občanov a zároveň komplexne a v celej krajine riešiť nárast sektárstva a radikalizácie vo väčšine irackých komunít. EÚ sa bude snažiť čo najužšie spolupracovať s misiou UNAMI a agentúrami OSN pôsobiacimi v Iraku.

- **Spolupráca s umiernenými marginalizovanými sunitskými skupinami**

Bolo by potrebné podporovať irackú vládu v jej spolupráci so všetkými zložkami irackej spoločnosti, najmä umiernenými náboženskými a politickými skupinami, s cieľom zapojiť ich do budovania budúcnosti Iraku. Osobitnú pozornosť je však potrebné venovať sunitskému spoločenstvu s cieľom dosiahnuť zastavenie akejkoľvek podpory Dá'iš z jeho strany. Tento krok by sa mal podniknúť súčasne so všetkými výzvami adresovanými týmto skupinám, aby sa postavili na odpor voči Dá'iš a začali proti nemu bojovať. Spolupráca so sunitským spoločenstvom by mala viesť k prijatiu opatrení na riešenie známych problémov a podporu zmierenia, na zaistenie bezpečnosti obyvateľstva (najmä skupín, ktoré sa zapoja do boja proti Dá'iš) a poskytnutie záruk týkajúcich sa budúcich konzultácií o tvorbe politík. Zároveň treba podporovať umiernené šiitske spoločenstvá a skupiny občianskej spoločnosti, aby sa snažili zabrániť stigmatizácii sunitských obyvateľov a prejavom odporu voči nim.

- **Spolupráca s irackým Kurdistanom**

  Hlavnou prioritou, ktorá by výrazne zlepšila politickú situáciu v Iraku, je vyriešenie sporov federálnej vlády s vládou regiónu Kurdistan vrátane dosiahnutia konečnej a trvalej dohody o prevodoch príjmov z ropy a o sporných územiach. EÚ by mala podporovať federálnu vládu a regionálnu vládu Kurdistanu, aby sa dohodli na jasnom pláne s harmonogramom riešenia sporov na základe ústavných ustanovení.

- **Konsolidácia demokraticky riadených štátnych inštitúcií a podpora politických a legislatívnych reforiem**

  EÚ a jej členské štáty by mali podporovať irackú vládu v jej úsilí o začatie programu dôkladnej reformy verejnej správy zameraného na posilnenie kapacít orgánov civilnej vlády na základe moderných zásad verejnej správy a finančného riadenia. Základnými zásadami takejto reformy by malo byť oddelenie politických a správnych funkcií, vytvorenie nezávislej verejnej služby a uplatňovanie politiky rovnakých príležitostí na základe kvalifikácie a kompetencie, bez ohľadu na náboženskú príslušnosť.

  Bolo by potrebné zvážiť podporu iniciatív za politickú a legislatívnu reformu predložených vládou, občianskou spoločnosťou a inými stranami, za predpokladu, že sú v súlade s irackou ústavou a napomáhajú národné zmierenie a rozvoj.

- **Reštrukturalizácia sektora bezpečnosti**

  Reforma sektora bezpečnosti sa vzťahuje na široké spektrum činností, od podpory ozbrojených síl až po reformy právneho rámca. V záujme dosiahnutia komplementárnosti musia všetky budúce činnosti EÚ v tejto oblasti zohľadňovať činnosť globálnej koalície proti Dá'iš a bilaterálne úsilie členských štátov. Členské štáty EÚ sa v súčasnosti podieľajú na reštrukturalizácii a výcviku irackých bezpečnostných síl. Nedostatky v rámci irackých bezpečnostných síl viedli k opätovnému vzniku nezákonných milícií, ktoré týmto silám síce pomáhajú, ale zároveň sú zodpovedné za mnohé brutálne činy a porušovanie ľudských práv. Postupná demobilizácia šiitskych milícií a iných ozbrojených skupín a ich nahradenie kompetentnými irackými bezpečnostnými silami, v ktorých budú zastúpené všetky náboženské skupiny, má rozhodujúci význam pre národné zmierenie. Iracká vláda má povinnosť zabezpečiť, že bude jediným držiteľom zbraní, a v súlade s ústavou zakáže akékoľvek ozbrojené formácie pôsobiace mimo vládneho rámca. Zároveň treba posilniť prítomnosť a kompetencie civilných policajných síl.

- **Reformy justície a presadzovanie dodržiavania ľudských práv**

  Nedostatky v oblasti právneho štátu sú jadrom krízy v Iraku. EÚ a jej členské štáty by mali zvážiť zintenzívnenie svojej podpory irackej vláde pri zavádzaní opatrení na

posilnenie právneho štátu a ochranu ľudských práv vo všetkých oblastiach verejného života Iraku. To musí zahŕňať reformu existujúcich kontroverzných právnych predpisov a ich uplatňovania, ktoré viedli k radikalizácii a odporu voči irackej vláde. Je potrebné vynaložiť veľké úsilie na posilnenie nezávislosti inštitúcií, najmä justície. Odborná príprava v oblasti ľudských práv musí byť začlenená do osnov civilných a vojenských a bezpečnostných síl a mala by sa zlepšiť spolupráca bezpečnostných síl s právnymi inštitúciami a policajnými orgánmi dohľadu. Malo by sa posilniť postavenie a kapacity komisie pre ľudské práva. Zlepšenie dodržiavania ľudských práv vo väzenskom systéme prispeje k boju proti radikalizácii. Mali by sa posilniť kapacity justičných orgánov zaoberajúcich sa teroristickými organizáciami. EÚ by mala podporovať pristúpenie Iraku k Rímskemu štatútu s cieľom umožniť v budúcnosti medzinárodné trestné stíhania. Pri všetkých týchto činnostiach je nevyhnutné čerpať zo skúseností, ktoré EÚ získala pri podpore reformy justície v rámci misie EUJUST LEX. V dlhodobejšom horizonte by sa Irak mal nabádať k tomu, aby stanovil plán postupného zrušenia trestu smrti vzhľadom na jeho neúčinnosť a možnú úlohu pri radikalizácii.

- **Posilnenie regionálnej a miestnej správy**

  Iracká ústava umožňuje poskytnúť väčšiu regionálnu a miestnu autonómiu a samotná iracká vláda vo svojom programe pripúšťa možnosť decentralizácie. Väčšia politická a finančná autonómia pri správe provinčných a miestnych záležitostí vrátane lokálneho dohľadu nad miestnymi bezpečnostnými zložkami a väčšie zapojenie do rozhodovacieho procesu by mohli pomôcť pri riešení miestnych problémov. To však musí byť spojené so systémom na podporu spravodlivého rozdeľovania zdrojov medzi jednotlivé oblasti a s opatreniami na budovanie dôvery medzi subjektmi rôznych vierovyznaní, napríklad prostredníctvom regionálnej infraštruktúry a iných projektov spolupráce.

Spôsoby zapojenia EÚ:

Inštitucionálne otázky

- Politické a oficiálne kontakty, najmä v rámci dohody o partnerstve a spolupráci. V tejto súvislosti by urýchlená ratifikácia dohody o partnerstve a spolupráci zo strany členských štátov EÚ vyslala výrazný signál o angažovanosti EÚ.
- Vzhľadom na to, že Kurdistan zohráva kľúčovú úlohu v boji proti Dá'iš a pri riešení politickej krízy v Iraku, sa EÚ bude usilovať zvýšiť svoju prítomnosť v Erbile, pri plnom rešpektovaní ústavného poriadku Iraku. Pod podmienkou, že centrálna vláda bude súhlasiť a rozpočtové obmedzenia to umožnia, sa v Erbile zriadi pobočka delegácie EÚ v Iraku. EÚ sa bude usilovať uľahčiť tok informácií medzi Bagdadom a Erbilom. Podľa potreby bude podporovať aj zapojenie kurdskej regionálnej vlády (KRG) do vykonávania dohody o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Irakom.
- Mala by sa preskúmať možnosť podporovať diplomaciu pod vedením Iraku s cieľom osloviť krajiny v regióne aj mimo neho, pričom by sa nadviazalo na skúsenosti a poznatky, ktoré Irak získal pri úsilí o obnovu v rokoch 2003 až 2010.
- Delegácia EÚ v Iraku by sa mala posilniť okrem iného o bezpečnostných expertov z členských štátov.

Technická pomoc

- EÚ môže využívať odborné znalosti, ktorými disponujú členské štáty, na preškoľovanie irackých štátnych inštitúcií a poskytovanie poradenstva týmto inštitúciám v oblastiach, ako sú reforma verejnej správy, reforma sektora bezpečnosti, opatrenia v oblasti boja proti

terorizmu rešpektujúce ľudské práva, bezpečnosť hraníc/integrované riadenie hraníc (IBM), a to na základe ustanovení dohody o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Irakom, a najmä ustanovení o spolupráci uvedených v hlave III, ktoré sa predbežne uplatňujú.

- Pokiaľ ide o sektor bezpečnosti, podpora EÚ by mohla pomôcť zlepšiť kapacity Iraku potrebné na zastavenie Dá'iš. Využitie nástrojov EÚ sa preskúma zodpovedajúcim spôsobom. S cieľom vyhnúť sa duplicite úsilia je však dôležité mať na zreteli existujúce zapojenie členských štátov pri poskytovaní vojenskej podpory Iraku, najmä prostredníctvom globálnej koalície proti Dá'iš a jej pracovných skupín, ako aj prostredníctvom NATO, ktoré zvažuje podporu irackých bezpečnostných síl v rámci iniciatívy na posilnenie obranyschopnosti. Na uľahčenie návratu osôb vysídlených v rámci krajiny späť na územia, ktoré predtým ovládal Dá'iš, by sa mohla poskytnúť technická pomoc na odmínovacie operácie a na zneškodnenie výbušných zariadení, ktoré Dá'iš rozmiestnil.
- Poskytne sa pomoc pri budovaní kapacít v oblasti boja proti terorizmu (civilné aspekty), v súlade s úsilím globálnej koalície a jej pracovných skupín podnietiť iracku vládu, aby prijala nový, komplexný prístup k boju proti terorizmu založený na dodržiavaní ľudských práv a zameraný na prevenciu. Podpora by sa mohla poskytovať v týchto oblastiach: budovanie kapacít; zhromažďovanie, analýza, výmena a ochrana spravodajských informácií a boj proti financovaniu terorizmu.
- Úsilie EÚ o podporu inštitucionálnych a právnych reforiem a presadzovanie ľudských práv sa môže opierať o projekt EÚ zameraný na podporu právneho štátu, ktorý sa realizuje v rámci *nástroja financovania rozvojovej spolupráce* (DCI), o budúce podporné opatrenia v rámci viacročného indikatívneho programu DCI na roky 2014 – 2017 a o skúsenosti získané v rámci misie EUJUST LEX.
- Na žiadosť irackej vlády a za predpokladu, že členské štáty budú môcť tieto operácie financovať, môže EÚ čerpať z množstva modelov v rámci EÚ a využiť skúsenosti odborníkov na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ (Výbor regiónov) s cieľom poskytnúť irackej vláde odporúčania týkajúce sa najlepších postupov na praktickú realizáciu decentralizácie.
- Bude dôležité nadviazať spoluprácu s irackým zákonodarným zborom. Európsky parlament a národné parlamenty sa vyzývajú, aby pri tom zohrávali významnú úlohu.
- EÚ vypracuje pohotovostné plány na poskytovanie rýchlej podpory irackej vláde v jej úsilí o obnovenie a posilnenie základných služieb v oblastiach oslobodených od Dá'iš s cieľom podporiť čo najrýchlejší dobrovoľný, bezpečný a dôstojný návrat osôb vysídlených v rámci krajiny do ich domovov, pri súčasnom zabezpečení minimálnych záruk ochrany.

2.3.2 Podporovať základné služby, hospodársky rozvoj a bojovať proti korupcii

Stabilita v Iraku môže byť udržateľná iba vtedy, ak sa obrovské bohatstvo tejto krajiny využije v prospech všetkých občanov. Vo všeobecnosti slabé hospodárenie s verejnými financiami a všadeprítomná korupcia viedli k neefektívnemu plneniu rozpočtu a nedostatočnému poskytovaniu služieb a v niektorých oblastiach aj k poškodzovaniu životného prostredia a prírodných zdrojov. V dôsledku bezpečnostnej krízy hospodárstvo upadá a pokles cien ropy spôsobuje znižovanie verejných príjmov a devízových rezerv. Na zabezpečenie fiškálnej udržateľnosti, ktorá je nevyhnutná na pokrytie zvýšených nákladov na sociálne potreby a bezpečnosť, bude potrebné vykonať obozretné reformy hospodárskej a fiškálnej politiky.

Pokiaľ ide o podnikateľské prostredie, už viac ako desaťročie sú výsledky Iraku výrazne pod priemerom regiónu, pričom nedostatočný prístup k úverom je jednou z najväčších prekážok pre rozvoj súkromného sektora. Je potrebné dôsledne bojovať proti korupcii a zlepšiť administratívne kapacity Iraku. Urýchlene sa musí zlepšiť aj poskytovanie základných sociálnych služieb (vzdelávanie, zdravotníctvo) a infraštruktúra (elektrická energia, doprava). Na zabezpečenie udržateľnosti hospodárskeho pokroku bude potrebné posilniť súkromný sektor a podporovať priaznivé prostredie pre investície.

Hlavnou výzvou pre Irak bude spojiť udržateľný rozvoj s humanitárnou pomocou a zároveň mobilizovať potrebné zdroje na poskytovanie základných služieb vysídleným osobám a uľahčiť návrat a opätovné začlenenie osôb vysídlených v rámci krajiny. To zahŕňa poskytovanie základných služieb, ako je zásobovanie vodou a energiou, bývanie, školské vzdelávanie a vyššie vzdelávanie (Irak môže najnovšie využiť opatrenia týkajúce sa budovania kapacít v rámci programu Erasmus+), bezpečnosť a prístup k financiám (napr. financovanie MSP a mikrofinancovanie), pričom je potrebné náležite prihliadať na posilnenie postavenia žien a ochranu prírodných zdrojov.

Spôsoby zapojenia EÚ:

Hlavným cieľom spolupráce v rámci dohody o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Irakom je makroekonomická stabilita, udržateľnosť dlhu a účinnosť verejných výdavkov. Na tento účel by spolupráca mohla byť zameraná na reformy hospodárstva a podnikateľského prostredia, najmä v rámci podvýborov pre obchodné a hospodárske otázky a pre energetiku a dopravu. Strany by mohli preskúmať: a) makroekonomický vývoj, b) všeobecné hospodárske a fiškálne politiky (správu príjmov z prírodných zdrojov, zníženie dotácií a podpory podnikov vo vlastníctve štátu, investície do distribúcie energie, podporu rozvoja zdrojov obnoviteľnej energie a opatrení energetickej efektívnosti, zvyšovanie vývozu ropy a zjednodušenie budúceho vývozu zemného plynu – očakáva sa, že k dosiahnutiu tohto cieľa prispeje energetické centrum EÚ – Irak, ako aj súvisiace podporné opatrenia EÚ a irackej vlády), c) rozvoj finančného sektora (rozširovanie finančného trhu, uľahčovanie prístupu k súkromným úverom a zvyšovanie finančného začlenenia) a d) poskytovanie informácií a technických odborných znalostí, ktoré môžu prispieť k zlepšeniu poľnohospodárskej výroby. Zváži sa aj spolupráca zameraná na minimalizáciu dlhodobejšieho vplyvu odvetvia energetiky na životné prostredie a zmenu klímy.

Technická pomoc sa môže poskytnúť prostredníctvom nástroja financovania rozvojovej spolupráce a iných nástrojov na zlepšenie hospodárenia s verejnými financiami (v rámci spoločného úsilia MMF, Svetovej banky a EÚ) a prostredníctvom poradenstva týkajúceho sa hospodárskych reforiem.

Počiatočné finančné prostriedky na prepojenie rozvoja a humanitárnej pomoci by sa mohli poskytnúť z fondu „Madad“ a nástroja na podporu stability a mieru. Takéto prepojenia musia vychádzať z existujúcej podpory a musia sa čo najskôr rozšíriť, aby umožnili reagovať na situáciu dlhotrvajúceho vysídlenia a pripraviť návrat osôb vysídlených v rámci krajiny do ich domovov, s cieľom položiť základy stability a udržateľného hospodárskeho rastu.

Hneď po uzavretí rámcovej dohody môže EIB – banka EÚ – zvážiť začatie operácií v Iraku, so zameraním najmä na podporu rozvoja hospodárskej a sociálnej infraštruktúry. EIB by mohla poskytnúť svoje technické odborné znalosti prostredníctvom základných poradenských služieb na identifikáciu a prípravu kľúčových projektov. Ďalšia podpora takýchto projektov zo strany EIB by mohla spočívať v poskytovaní financovania, buď vo forme rizikového kapitálu alebo pôžičiek a kombinovaného financovania. Na základe svojich skúseností

získaných v oblastiach po skončení konfliktu by EIB mohla preskúmať aj možnosť zriadenia a spravovania účelových trustových fondov.

2.3.3 Podporovať budovanie mieru, národné zmierenie a justíciu v prechodnom období

Okrem politických reforiem by bolo vhodné podnecovať Irak k národnému zmiereniu a dialógu medzi náboženskými skupinami s cieľom rozvíjať zmysel pre občianstvo, ktorý by bol nezávislý od náboženskej alebo etnickej príslušnosti, a k propagácii kultúrneho bohatstva a rozmanitosti Iraku. Irácke skupiny občianskej spoločnosti musia zohrávať kľúčovú úlohu pri budovaní mieru, podpore irackej národnej identity, boji proti sektárskej propagande, ochrane kultúrneho dedičstva a rozmanitosti, ako aj pri presadzovaní týchto kľúčových oblastí v rámci kontaktov s vládou.

V otázke spravodlivosti a nápravy bude musieť irácka vláda urobiť zložité rozhodnutia, napríklad prostredníctvom národného procesu „pravdy a zmierenia“, pri ktorom sa nesmie zohľadňovať príslušnosť k náboženskej skupine a je potrebné zaoberať sa zločinmi, ktoré spáchali nielen Dá’iš a príslušníci sunitského spoločenstva, ale aj šiitske milície a irácke bezpečnostné sily. Tento proces môže mať zásadný význam pre posilnenie irackého občianstva.

Môže byť potrebné poskytnúť medzinárodnú podporu policajným alebo mierovým operáciám v oblastiach, v ktorých pretrvávajú konfliktné vzťahy medzi spoločenstvami.

Spôsoby zapojenia EÚ: Malo by sa zvážiť poskytnutie pomoci z európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva a/alebo z fondu „Madad“ justičným a parlamentným orgánom, ako aj organizáciám občianskej spoločnosti s cieľom podporiť budovanie mieru a justičné opatrenia v prechodnom období.

Pre dosiahnutie zmierenia bude dôležité riešiť závažné vojnové zločiny a porušenia ľudských práv, ktoré boli spáchané. EÚ by v tejto súvislosti mala podporovať úsilie verejných orgánov, mimovládnych organizácií a Medzinárodného trestného súdu.

3 – PREDPOKLADY, ČASOVÝ RÁMEC A PRESKÚMANIE

Schopnosť EÚ plniť uvedené ciele a opatrenia bude vo veľkej miere závisieť od vývoja situácie v regióne vrátane boja proti Dá’iš a ochoty národných a regionálnych aktérov konať v súlade so stanovenými cieľmi.

V ideálnom prípade budú Dá’iš a iné teroristické skupiny v Iraku a Sýrii porazené a súčasne sa vyriešia politické problémy týchto krajín. Ak by sa však všetky ciele dosiahli len v Sýrii alebo Iraku bez toho, aby došlo k zodpovedajúcemu pokroku v druhej krajine, mohlo by to ohroziť trvalú stabilitu a hospodársky rozvoj v regióne.

Tento rámec je viacročný. Aby zostal relevantný, bude si vyžadovať vysokú mieru flexibility, ktorá by umožňovala jeho prispôsobenie vývoju situácie v daných krajinách. Navrhuje sa, aby sa stanovil ročný proces preskúmania s cieľom posúdiť vplyv politík EÚ. Jeho súčasťou by malo byť aj preskúmanie toho, ako vnímajú politiky EÚ hlavní príjemcovia v Sýrii, Iraku a širšom regióne, aby sa zabezpečila potrebná a trvalá podpora angažovanosti EÚ zo strany miestneho obyvateľstva.

EÚ musí zabezpečiť, aby čo najúčinnejšie informovala o svojej strategickej angažovanosti tak občanov EÚ (vzhľadom na dosah krízy v Sýrii a Iraku na EÚ a prijímanie finančných záväzkov), ako aj miestne obyvateľstvo v týchto krajinách a širšom regióne.

Príloha

FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku: „Prvky regionálnej stratégie EÚ pre Sýriu a Irak, ako aj pre hrozbu, ktorú predstavuje Dá'iš"

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB[6]

Okruh 4 – Globálna Európa

HLAVA 19 – NÁSTROJE ZAHRANIČNEJ POLITIKY

HLAVA 21 – ROZVOJ A SPOLUPRÁCA

HLAVA 22 — ROZŠÍRENIE

HLAVA 23 – HUMANITÁRNA POMOC A CIVILNÁ OCHRANA

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie**

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu**[7]

X Návrh/iniciatíva sa týka **predĺženia trvania existujúcej akcie**

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **akcie presmerovanej na novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. Viacročné strategické ciele Komisie, ktoré sú predmetom návrhu/iniciatívy

Globálna Európa: Silnejší globálny aktér

[6] ABM: riadenie podľa činností; ABB: zostavovanie rozpočtu podľa činností

[7] Podľa článku 54 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Blízky východ v súčasnosti prechádza hlbokou krízou. Konflikty v Sýrii a Iraku sú odrazom a zároveň hnacou silou tejto krízy, pričom majú rastúci potenciál destabilizovať susedné krajiny (vrátane Turecka, ktoré je kandidátskou krajinou EÚ) aj širší región. Tieto krízy spôsobili humanitárnu katastrofu postihujúcu viac ako 13,5 milióna ľudí, ktorí boli nútení opustiť svoje domovy, a viac ako 17 miliónov ľudí, ktorí potrebujú humanitárnu pomoc (12,2 milióna v Sýrii a 5,2 milióna v Iraku).

Po viac ako štyroch rokoch brutálneho konfliktu v Sýrii sa ukázalo, že proklamovaný úmysel organizácie Dá'iš konať ako alternatívny štát s radikálnou ideológiou je príťažlivý pre extrémistov v regióne aj mimo neho, a to najmä v tých oblastiach Sýrie a Iraku, v ktorých došlo ku kolapsu štátnej moci a prevládol pocit politickej a sociálno-ekonomickej marginalizácie.

EÚ ako dôležitý aktér v regióne nesie zodpovednosť za účinné a súdržné využívanie svojho vplyvu a početných nástrojov, ktorými disponuje, v záujme ochrany ľudských životov, ľudskej dôstojnosti a práv a za pomoc pri riešení týchto kríz v úzkej koordinácii s regionálnymi a medzinárodnými partnermi. Okrem toho existujú závažné dôvody, aby EÚ vo vlastnom záujme zvýšila svoju angažovanosť v Sýrii, Iraku a susedných krajinách.

1.4.2. Osobitné ciele a príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

Príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

19 02 – Nástroj na podporu stability a mieru — Reakcia na krízu, predchádzanie konfliktom, budovanie mieru a pripravenosť na krízy

21 02 – Nástroj financovania rozvojovej spolupráce (DCI)

21 03 – Nástroj európskeho susedstva (ENI)

21 04 – Európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR)

22 02 – Proces a stratégia rozšírenia

23 02 – Humanitárna pomoc, potravinová pomoc a pripravenosť na katastrofy

Osobitné ciele súvisiace s činnosťou v rámci ABM – 19 02

Operatívne prispievať k stabilite v krízovej situácii alebo v situácii vznikajúcej krízy prostredníctvom efektívnej reakcie navrhnutej s cieľom prispieť k vytvoreniu alebo obnoveniu podmienok potrebných na riadne vykonávanie vonkajších politík a akcií Únie v súlade s článkom 31 Zmluvy o EÚ.

Osobitné ciele súvisiace s činnosťou v rámci ABM – 21 02

Podpora udržateľného a inkluzívneho rozvoja v partnerských krajinách a regiónoch a presadzovanie demokracie, právneho štátu, dobrej správy vecí verejných a dodržiavania ľudských práv, ako sa predpokladá v Zmluve o EÚ, s hlavným cieľom odstrániť chudobu.

Osobitné ciele súvisiace s činnosťou v rámci ABM – 21 03

Podpora pre budovanie dôveryhodnosti a ďalšie opatrenia prispievajúce k bezpečnosti a k prevencii a riešeniu konfliktov.

Osobitné ciele súvisiace s činnosťou v rámci ABM – 21 04

Zlepšenie dodržiavania a zachovávania ľudských práv a základných slobôd,

Osobitné ciele súvisiace s činnosťou v rámci ABM – 22 02

Podpora hospodárskeho, sociálneho a teritoriálneho rozvoja

Konkrétne ciele súvisiace s činnosťou v rámci ABM – 23 02

Poskytovať humanitárnu pomoc na záchranu životov a medzinárodnú ochranu

V rámci všetkých týchto nástrojov sa poskytnú opatrenia na podporu cieľov stanovených v oznámení, pokiaľ ide o:

Spoločné ciele pre Sýriu, Irak a ostatné dotknuté krajiny

1. Podporovať regionálnu angažovanosť v záujme presadzovania dlhodobého mieru a bezpečnosti

2. Izolovať a poraziť Dá'iš ako vojenskú silu a teroristickú organizáciu a potlačiť jeho ideologický vplyv

3. Zabrániť účinkom presahovania v regióne a zvýšiť bezpečnosť hraníc

4. Poskytovať humanitárnu pomoc na záchranu životov a medzinárodnú ochranu

5. Posilniť miestnu odolnosť v Sýrii, Iraku a susedných dotknutých krajinách

V Sýrii:

1. Usilovať o politickú transformáciu

2. Posilniť umiernenú opozíciu a aktérov občianskej spoločnosti

3. Poskytovať základné služby a prispievať k obnove správy v oblastiach, v ktorých došlo k obmedzeniu násilia

4. Presadzovať ľudské práva a medzinárodné humanitárne právo a zabezpečiť zodpovednosť

5. Pripraviť sa na situáciu po skončení krízy

V Iraku:

1. Podporovať irackú vládu pri presadzovaní inkluzívnosti v praxi

2. Podporovať základné služby, hospodársky rozvoj a bojovať proti korupcii

3. Podporovať budovanie mieru, národné zmierenie a justíciu v prechodnom období

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte

EÚ musí zaistiť udržateľné a predvídateľné financovanie zodpovedajúce bezprecedentnej úrovni potrieb v tomto regióne.

1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie

EÚ sa už dostala na čelo medzinárodného úsilia zameraného najmä na podporu sýrskeho ľudu. Navrhovaná stratégia bude vychádzať zo *stratégie EÚ týkajúcej sa boja proti terorizmu a problematiky zahraničných bojovníkov* a zo spoločného oznámenia „*Smerom ku komplexnému prístupu EÚ ku kríze v Sýrii*“ a zároveň oba tieto dokumenty doplní.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Použijú sa viaceré nástroje na riešenie krízy prostredníctvom rôznych prístupov a na zabránenie účinkom presahovania do susedných krajín v zmysle spoločného oznámenia: „Smerom ku komplexnému prístupu EÚ ku kríze v Sýrii“. Reakciu je nevyhnutné účinne koordinovať.

1.5.4. Zlučiteľnosť a možná synergia s inými vhodnými finančnými nástrojmi

V návrhu sa zvažuje kombinácia rôznych nástrojov. Činnosti sa navzájom umocňujú, a preto sa musia vykonávať viac-menej súbežne.

1.6. Trvanie a finančný vplyv

X Návrh/iniciatíva s **obmedzeným trvaním**

– X Návrh/iniciatíva je v platnosti v roku 2015 a 2016

– X Finančný vplyv trvá v roku 2015 a 2016

1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia[8]

X **Priame hospodárenie** na úrovni Komisie

– X prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie

– X prostredníctvom výkonných agentúr

X **Nepriame hospodárenie** so zverením úloh súvisiacich s plnením rozpočtu na:

– X tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili

– X medzinárodné organizácie a ich agentúry (uveďte)

– ☐ Európsku investičnú banku (EIB) a Európsky investičný fond

– ☐ subjekty uvedené v článkoch 208 a 209 nariadenia o rozpočtových pravidlách

– X verejnoprávne subjekty

[8] Vysvetlenie spôsobov hospodárenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

– X súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky

– ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky

– ☐ osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.

– *V prípade viacerých spôsobov hospodárenia uveďte v oddiele „Poznámky" presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky:

O spôsoboch hospodárenia sa rozhodne v súlade s ustanoveniami príslušných nástrojov prostredníctvom príslušných rozhodnutí o financovaní.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa kontroly a predkladania správ

Uveďte časový interval a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Budú sa uplatňovať opatrenia týkajúce sa kontroly a predkladania správ stanovené v príslušných právnych základoch.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Zistené riziká

1. Nedostatok politickej a administratívnej stability v partnerských krajinách môže viesť k problémom so zostavovaním programov, k omeškaniam uvoľňovania fondov a k strate účinnosti. 2. Nedostatočné šírenie informácií môže brániť vyriešeniu problematických otázok týkajúcich sa riadenia pomoci.

2.2.2. Údaje o zavedenom systéme vnútornej kontroly

Plánované metódy kontroly sú v súlade so štandardmi vnútornej kontroly Komisie, ako sa stanovujú v plánoch riadenia príslušných útvarov. V oblasti humanitárnej pomoci existuje účinný systém kontroly založený na využívaní externých odborníkov, ktorí vypracúvajú pre jednotlivé projekty posúdenia *ex-ante* a aj hodnotenia, a vykonávajú monitorovanie. Humanitárne projekty podliehajú externému auditu.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uveďte existujúce a plánované preventívne a ochranné opatrenia.

Ochrana finančných záujmov Európskej únie a boj proti podvodom a nezrovnalostiam tvoria neoddeliteľnú súčasť príslušných právnych základov. Za administratívne monitorovanie zmlúv a platieb bude zodpovedať príslušný povoľujúci úradník, zatiaľ čo za humanitárnu pomoc nesie zodpovednosť ústredie, ktorému budú pomáhať odborníci ECHO v danej oblasti. Osobitná pozornosť sa bude venovať charakteru výdavkov (oprávnenosť výdavkov), dodržiavaniu rozpočtov (skutočné výdavky) a overovaniu podporných dokumentov a náležitej dokumentácie (preukázanie výdavkov).

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo [Názov……..……]	DRP/NRP[9]	krajín EZVO[10]	kandidátskych krajín[11]	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
4	23 02 01 HUMA – Humanitárna pomoc	DRP/NRP	NIE	NIE	NIE	NIE

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyv na výdavky

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

[9] DRP = diferencované rozpočtové prostriedky / NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

[10] EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

[11] Kandidátske krajiny a prípadne potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

Okruh viacročného finančného rámca	Číslo	Okruh 4 Globálna Európa

GR: ECHO			Rok **N**[12]	Rok **N + 1**	Rok **N + 2**	Rok **N + 3**	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			**SPOLU**
• Operačné rozpočtové prostriedky										
23 02 01 Poskytovanie rýchlej a efektívnej humanitárnej a potravinovej pomoci vychádzajúcej z potrieb	Záväzky	(1)	50							**50**
	Platby	(2)	50							**50**
	Platby	(2a)								
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na realizáciu osobitných programov[13]			**neuvádza sa**							
Rozpočtové prostriedky pre GR ECHO SPOLU	Záväzky	= 1 + 1a + 3	50							**50**
	Platby	= 2 + 2a + 3 +3	50							**50**

[12] Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

[13] Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

•Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Záväzky	(4)	50							**50**
	Platby	(5)	50							**50**
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na realizáciu osobitných programov SPOLU		(6)	**neuvádza sa**							
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 4 viacročného finančného rámca **SPOLU**	Záväzky	=4+ 6	50							**50**
	Platby	=5+ 6	50							**50**

3.2.2. Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.1.1. Zhrnutie

– X Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.

3.2.1.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov

– X Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie dodatočných ľudských zdrojov.

3.2.3. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

– X Návrh/iniciatíva je v súlade s platným viacročným finančným rámcom.

– X Návrh/iniciatíva si vyžaduje zmenu v plánovaní príslušného okruhu vo viacročnom finančnom rámci.

Dodatočné prostriedky na činnosti určené v tomto oznámení budú v plnej miere financované prostredníctvom presunu a zmeny v pláne finančného krytia pre nástroje vonkajších vzťahov, ktoré patria pod kapitolu 4 viacročného finančného rámca. Komisia v roku 2015 navrhne presun z rezervy na núdzovú pomoc do humanitárnej pomoci a všetky prerozdelenia záväzkov potrebných v roku 2016 sa budú riešiť v rámci rozpočtového postupu na rok 2016.

Zdroje financovania sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Rozpočtové prostriedky na krízu v Sýrii a susedných krajinách na obdobie dvoch rokov (2015 – 2016)

(Viazané rozpočtové prostriedky)

GR	Finančné nástroje H4	2015 v mil. EUR	2016 v mil. EUR	2015-2016 v mil. EUR
ECHO	HUMA – HIP Sýria a Irak	200	200	**400**
NEAR	ENI – kríza v Sýrii	72	72	**144**
	IPA – Turecko	78	78	**156**
DEVCO	DCI	50	50	**100**
FPI	IcSP	35	35	**70**
DEVCO	EIDHR	7	8	**15**
ECFIN	Záruka na úver*		65	**65**
EAR	Rezerva na núdzovú pomoc*	50		**50**
Spolu		**492**	**508**	**1 000**

* Tieto rozpočtové prostriedky budú navrhnuté na presun (v roku 2015) alebo prerozdelenie (v návrhu rozpočtu na rok 2016) do príslušných nástrojov na implementáciu.

3.2.4. Príspevky od tretích strán

– Návrh/iniciatíva nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

– X Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.